

Miljøgodkendelse

UNIVERSE SCIENCE PARK

Mads Patent Vej 1, 6430 Nordborg

Dette tillæg til miljøgodkendelse til udvidelse/ændring af aktiviteter i forlystelsesparken UNIVERSE SCIENCE PARK er udarbejdet af Sønderborg Kommune.

Sagsbehandler: Anakavee Frøsig.

Sagsnummer: 25/5049

Kvalitetssikret af: Hanne Larsen

Miljøgodkendelsen er meddelt og offentliggjort på kommunens hjemmeside den 9. maj 2025.

Indholdsfortegnelse

Vurdering og begrundelse for miljøgodkendelsen.....	3
1 Baggrund.....	3
2 Ansøger og ejerforhold	3
3 Virksomhedens art	4
3.1 Hoved- og biaktiviteter.....	4
3.2 Risikobekendtgørelsen	4
3.3 Miljøvurderingsloven	4
4 Etablering	4
5 Beliggenhed	5
5.1 Kommuneplan.....	5
5.2 Lokalplan	5
5.3 Grundvand	5
5.4 Spildevandsplan	6
5.5 Jordforurening	6
5.6 Beskyttet Natur.....	6
6 Indretning, drift og produktion.....	7
6.1 Indretning	7
6.2 Drift	8
6.3 Produktionsforhold.....	8
6.4 Forbrug af råvarer og hjælpestoffer	8
7 Forurening og forureningsbegrænsende foranstaltninger	9
7.1 Luftforurening	9
7.2 Spildevand	9
7.3 Støj	10
7.4 Affald	11
7.5 Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	11
8 Virksomhedens forslag til vilkår og egenkontrol	12
9 Oplysninger om driftsforstyrrelser og uheld.....	12
10 Bedst tilgængelige teknik	12
11 Ophør af virksomheden	15
12 Høringer og indsigelser	15
13 Sagens akter og referencer.....	15
14 Konklusion	15

Afgørelse og vilkår for etablering og drift	17
1. Indretning og drift	17
Klagevejledning	19
Bilag 1 - Beliggenhed	21
Bilag 2 - Planmæssige forhold	23
Bilag 3 - Grundvand	25
Bilag 4 - Spildevand - kloakering	27
Bilag 5 - Beskyttet natur	29
Bilag 6 - Indretning og drift	33
Bilag 7 - Indretning og drift "U28 - Heege Tower"	35
Bilag 8 - Indretning og drift "U29 - Loopster Ride"	36
Bilag 9 - Indretning og drift - Beplantede faskiner	37
Bilag 10 - Liste over sagens akter	38
Bilag 11 - Referencer	39

Vurdering og begrundelse for miljøgodkendelsen

1 BAGGRUND

FONDEN UNIVERSE SCIENCE PARK indsendte 20. marts 2025 ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse til UNIVERSE SCIENCE PARK. Støjdokumentation er eftersendt 25. april 2025.

UNIVERSE SCIENCE PARK er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen og er opført i bilag 2 under listepunkt J 204. "Forlystelsesparker. (* jf. bilag 4, punkt 26)".

Virksomheden har søgt om at udvide/ændre den eksisterende forlystelsespark med etablering af to nye mekaniske forlystelser: Et hejsetårn benævnt "U28 - Heege Tower" og en karrusel benævnt "U29 - Loopster Ride".

Desuden er der søgt om over permeabel belægning at etablere et legepladsområde, benævnt "K46 - Legeplads", der blandt andet inkluderer en gynge, vipper og andre konstruktioner fra Kompan.

Der er søgt om, at projektområdet indrettes med tre beplantede faskiner for afledning/nedsivning af overfladevand fra nye befæstede og/eller overdækkede arealer i tilknytning til de nye aktiviteter.

Samtidigt søges begrænsning af en eksisterende aktivitet, idet der søges ændret til en forudsætning om, at støjilden benævnt "K44 - Science Show højttaler" dels begrænses/plomberes til en kildestyrke på 105 dB(A), dels til at måtte anvendes til maksimalt 2 daglige shows i dagperioden med en varighed af 25 minutter per show.

Parkens øvrige forhold er uændrede.

Virksomhedens ansøgning samt en række supplerende oplysninger og tidligere miljøgodkendelser ligger til grund for vurdering og begrundelse for tillægsgodkendelsen.

2 ANSØGER OG EJERFORHOLD

Ansøger	Rambøll Danmark A/S på vegne af FONDEN UNIVERSE SCIENCE PARK
Virksomhed	FONDEN UNIVERSE SCIENCE PARK / UNIVERSE SCIENCE PARK
Adresse	Mads Patent Vej 1, 6430 Nordborg
Matrikel	Del af matr.nr. 640, Havnbjerg Ejerlav, Havnbjerg
CVR-nr. / P-nr.	35141375 / 1018342363
Telefon	88819545
Kontaktperson	Jonas Juhl Luttermann
Ejer af virksomhed	FONDEN UNIVERSE SCIENCE PARK
Ejer af ejendom	FONDEN UNIVERSE SCIENCE PARK

3 VIRKSOMHEDENS ART

3.1 HOVED- OG BIAKTIVITETER

Virksomheden har søgt tillæg til miljøgodkendelse til at udvide/ændre den eksisterende UNIVERSE SCIENCE PARK med to nye mekaniske aktiviteter og et legepladsområde, med tre beplantede faskiner til nedsivning af overfladevand fra de nye aktiviteter, samt til støjmæssig begrænsning af en eksisterende aktivitet.

Virksomheden er omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 33 samt af godkendelsesbekendtgørelsen med listepunkt:

Hovedaktivitet:

J 204. Forlystelsesparker. (* jf. bilag 4, punkt 26).

Biaktiviteter:

Ikke relevant.

Det ansøgte projekt er af permanent karakter.

3.2 RISIKOBEKENDTGØRELSEN

Virksomheden bruger ingen af stofferne i bilag 1, del 1 eller stofkategorierne i bilag 1, del 2 i risikobekendtgørelsen og er derfor ikke omfattet af bekendtgørelsen.

3.3 MILJØVURDERINGSLOVEN

Aktiviteten er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2 listepunkterne:

12. e) Forlystelsesparker og lign.

Udvidelse af parken er omfattet af punkt 13 a)

13. a) Ændringer eller udvidelser af projekter i bilag 1 eller nærværende bilag, som allerede er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, når de kan have væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet (ændring eller udvidelse, som ikke er omfattet af bilag 1).

Sønderborg Kommune har gennemført en screening efter miljøvurderingsloven af projektet. Konklusionen er, at projektet ikke er omfattet af miljøvurderingspligt.

Afgørelsen er truffet den 5. maj 2025 og er annonceret samme dag.

4 ETABLERING

Virksomheden er etableret på adressen i maj 2005.

Virksomheden oplyser, at den i forbindelse med det ansøgte projekt ønsker at foretage driftsmæssig udvidelse og ændring af bestående virksomhed, idet UNIVERSE SCIENCE PARK ønsker at udvide forlystelsesparken med to nye forlystelser, "U29 - Loopster Ride" og "U28 - Heege Tower".

Desuden ønskes om over permeabel belægning etablering af et legepladsområde, benævnt "K46 - Legeplads", ligesom der ønskes indrettet med beplantede faskiner for afledning af overfladevand fra de nye aktiviteter.

Samtidigt ønskes begrænsning af en eksisterende aktivitet, idet der søges ændret til en forudsætning om, at støjilden benævnt "K44 - Science Show højttaler" dels begrænses/plomberes til en kildestyrke på 105 dB(A), dels til at måtte anvendes til maksimalt 2 daglige shows i dagperioden med en varighed af 25 minutter per show.

Ansøgningen omfatter ikke yderligere planlagte udvidelser eller ændringer.

Aktiviteterne forventes idriftsat til sæsonstart 2025 eller i løbet af sæson 2025.

Det ansøgte kræver bygge- og anlægsmæssige ændringer. Anlægsperioden forventes at være forår-sommer 2025.

Sønderborg Kommune har meddelt tilladelse efter § 33, stk. 2 i Miljøbeskyttelsesloven til at påbegynde bygge- og anlægsarbejder den 5. maj 2025, forinden der er meddelt miljøgodkendelse.

5 BELIGGENHED

Beliggenhed fremgår af Bilag 1.

5.1 KOMMUNEPLAN

Ifølge Kommuneplan 2023-2035 for Sønderborg Kommune er de ansøgte nye aktiviteter beliggende i byzone og er omfattet af kommuneplanramme 1.2.006.F, der i de generelle anvendelsesbestemmelser udlægger området til ferie- og fritidsformål/forlystelsespark.

Afgrænsningen af Kommuneplanrammen fremgår af Bilag 2.

5.2 LOKALPLAN

Området for de ansøgte aktiviteter er omfattet af Sønderborg Kommunes lokalplan 102-1, Danfoss Universe – etape 3 fra 2007.

Området, hvor aktiviteterne "U29 - Loopster Ride" og "U28 - Heege Tower", ønskes etableret, er beliggende umiddelbart syd for lokalplanens byggefelt 2, og er udlagt til P-plads, hvor der må placeres mindre bygninger med en maksimal højde på 5 meter.

Legepladsen "K46 – Legeplads" med beplantede faskiner etableres på græsareal nord for det anlagte P-areal.

Lokalplanområdet fremgår af Bilag 2.

Der blev den 27. marts 2025 meddelt dispensation fra lokalplanens § 6, stk. 2, § 7, stk. 3, samt § 7, stk. 1 til etablering af de to nye forlystelser.

5.3 GRUNDVAND

Virksomhedens beliggenhed i forhold til drikkevandsinteresser og boringer fremgår af Bilag 3.

Virksomheden ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser (Kommuneplan 2023-2035).

Området er desuden indvindingsopland til Danfoss Vandværk. Afstanden til nærmeste vandboring med drikkevandskvalitet, jf. Jupiter databasen, er cirka 400 meter henholdsvis mod syd (boring DGU nr. 162.142 – Danfoss egen

indvindingsboring) og sydvest (boring DGU nr. 162.739 – privat husholdningsboring).

5.4 SPILDEVANDSPPLAN

Ifølge Spildevandsplan 2016 - 2021 for Sønderborg Kommune er området separatkloakeret, se Bilag 4.

Tag- og overfladevand fra de ansøgte udvidelser/ændringer planlægges til nedsivning via tre beplantede faskiner. Der er 1. april 2025 søgt nedsivningstilladelse for tag- og overfladevand.

Sanitært spildevand er tilsluttet spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg. Der sker med de ansøgte udvidelser/ændringer ikke ændringer i de eksisterende forhold for så vidt angår tilslutningen af sanitært spildevand.

5.5 JORDFORURENING

Projektområdet, hvor de ansøgte aktiviteter placeres, er hverken kortlagt efter jordforureningsloven eller omfattet af kommunens områdeklassificering.

5.6 BESKYTTET NATUR

Nærmeste terrestriske Natura 2000-område er EF-habitatområde:

- nr. 104 Lilleskov og Troldsmose, som ligger cirka 3,5 km sydøst for projektområdet.

Nærmeste marine Natura 2000-område er EF-habitatområde:

- 197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, cirka 3 km øst for projektområdet.

Udpegningsgrundlaget og de væsentligste trusler for områdernes naturværdier fremgår af Bilag 5.

I de tilstødende natur- og landbrugsarealer omkring projektområdet er der registeret bilag IV arter jf. habitatdirektivet. Arterne og truslerne mod dem fremgår af Bilag 5.

REGISTRERING AF BESKYTTET NATUR § 3

Ca. 60 meter nordøst for projektområdet findes nærmeste beskyttede § 3 natur i form af beskyttet sø.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Ifølge Kommuneplanen er området udlagt til ferie- og fritidsformål/forlystelsespark, og i et område, der i lokalplan må anvendes som parkeringsplads. Virksomheden har ansøgt om dispensation fra lokalplanen til at etablere aktiviteterne, og har modtaget dispensationen. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at de ansøgte aktiviteter kan drives med den beskrevne lokalisering.

Projektområdet er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsopland til Danfoss Vandværk. Sønderborg Kommune vurderer, at projektet ikke er en grundvandstruende aktivitet.

Ifølge § 7, stk. 6, nr. 6, jf. § 6 i habitatbekendtgørelsen skal der forud for en afgørelse om miljøgodkendelse foretages en vurdering af, om aktiviteten kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

Projektarealet ligger ikke indenfor Natura 2000-områder. Det nærmeste Natura 2000-habitatområde "197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als" (marint) ligger cirka 3 km øst for aktiviteterne. Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er sandbanke, rev og marsvin. Området er også et fuglebeskyttelsesområde (F64), hvor udpegningsgrundlaget er hvinand og edderfugl. De ansøgte ændringer af aktiviteter i parken vil ikke påvirke naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget, da de ikke medfører mere forurening eller støj (undervands). Det er Sønderborg Kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv eller som kumulativt bidrag i forbindelse med andre planer eller projekter vil påvirke Natura 2000-områderne. Der skal derfor ikke foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-områder under hensyn til bevaringsmålsætningen for Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als eller Lilleskov og Troldsmose.

Kortlægning af pattedyr og padder viser, at der kan være flagermus og padder i området. Der foretages ikke nedrivning af eksisterende bygninger eller fældning af træer, og projektet har ingen betydning for flagermusene i og omkring projektarealet. Projektet vurderes heller ikke at kunne påvirke paddearterne, da det ikke vil medføre ændringer i yngle-, raste-, eller fourageringsområder for de ovennævnte arter.

Samlet vurderes det, at projektet ikke vil have en væsentlig negativ påvirkning på levesteder og bestande af bilag IV.

6 INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTION

Placeringen af de ansøgte nye aktiviteter i parken er vist på Bilag 6.

6.1 INDRETNING

"U28 - Heege Tower"

"U28 - Heege Tower" er et hejsetårn, der er i konstant rotation, hvor gæsterne selv hejser sig op i tårnet, mens det drejer om egen akse.

Tårnet vil have et footprint på cirka 10 m² og en højde på 9,12 meter.

Det samlede areal, der vil blive befæstet i forbindelse med etableringen af "U28 - Heege Tower", er cirka 105 m².

Skitse af "U28 - Heege Tower" fremgår af Bilag 7.

"U29 - Loopster Ride"

"U29 - Loopster Ride" er en mekanisk karrusel, der drejer rundt om egen akse. Karrusellen har otte arme, hver med en gondol med plads til to personer, hver gondol drejer også rundt om den tilhørende arms akse.

Der vil i forbindelse med karrusellen blive bebygget cirka 10 m², og blive befæstet et areal på cirka 240 m², hvoraf cirka 80 m² etableres med faldgummi.

Billede af "U29 - Loopster Ride" fremgår af Bilag 8.

"K46 - Legeplads"

Legepladsen "K46 - Legeplads" etableres over permeabel belægning. Legepladsen inkluderer blandt andet en gynge, vipper og andre konstruktioner fra Kompan.

Nye befæstede og/eller overdækkede arealer

Efter at de to nye aktiviteter og legepladsområdet er etableret, vil det eksisterende bebyggede areal blive udvidet med yderligere 20 m².

Det fremtidige samlede befæstede areal består af en blanding af befæstede områder og faldgummi.

De nye arealer, der enten befæstes eller belægges med faldgummi, er cirka 550 m².

Beplantede faskiner

Projektområdet indrettes med tre beplantede faskiner, som hver består af et muldjordsbed beplantet med et træ, et bundsubstrat under bedet og en omgivende betonkant. Faskinernes formål er afledning af overfladevand fra befæstede og overdækkede arealer fra de nye aktiviteter ved nedsivning.

Skitse af en beplantet faskine ses i Bilag 9.

"K44 - Science Show højttaler"

Med henblik på at UNIVERSE SCIENCE PARK samlet set med de nye aktiviteter vil kunne overholde støjgrænseværdier, som allerede vilkårsat i virksomhedens miljøgodkendelse, begrænses eksisterende aktivitet "K44 - Science Show højttaler", beliggende i parkens sydvestlige ende, således, at højttaleranlægget begrænses/plomberes til en kildestyrke på 105 dB(A), samtidigt med, at højttaleranlægget maksimalt må anvendes til 2 daglige shows i dagperioden med en varighed af 25 minutter per show.

6.2 DRIFT

Åbnings- og driftstider vil følge de gældende driftstider for forlystelsesparken UNIVERSE SCIENCE PARK, og følge vilkårene herom i parkens miljøgodkendelse af 6. september 2006 med efterfølgende tillægsgodkendelser.

Åbningstiderne vil være mandag til torsdag kl. 10.00-19.00 samt fredag til søndag kl. 10.00-18.00.

Antallet af gæster forventes at være på samme niveau, som forudsat i gældende miljøgodkendelse af forlystelsesparken, og vil ikke overstige det forudsatte antal på 230.000 årligt for den samlede forlystelsespark (tillæg fra december 2021). Der forventes op til 3.000 gæster pr. dag, svarende til maksimalt 230.000 gæster pr. år.

Projektet ændrer ikke i de eksisterende til- og frakørselsforhold til og fra forlystelsesparken UNIVERSE SCIENCE PARK. Al tilgang til de nye forlystelser sker via eksisterende tilkørsels- og parkeringsfaciliteter.

6.3 PRODUKTIONSFORHOLD

Virksomheden har ikke nogen egentlig produktion, idet der er tale om en forlystelsespark og ikke en produktionsvirksomhed.

6.4 FORBRUG AF RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

Der forventes ikke et væsentligt forbrug af råvarer, energi, vand eller andre hjælpestoffer i forbindelse med de ansøgte aktiviteter. Der skal ikke benyttes energianlæg til det ansøgte projekt.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Sønderborg Kommune vurderer, at de ansøgte aktiviteter kan udføres som beskrevet. Der henvises til vurderingerne på miljøpåvirkningerne i de følgende afsnit.

Projektet forventes ikke at medføre en forøget støjbelastning fra til- og frakørsel til parken, da antallet af besøgende er uændret. Det er tidligere oplyst, at antallet af gæster ikke forventes at overstige 230.000 om året.

Driftstiderne er ligeledes uændrede med undtagelse af driftstid for eksisterende aktivitet "K44 - Science Show højttaler", hvortil der vurderes behov for at vilkårsætte de fornødne indretnings- og driftsmæssige begrænsninger for, at forlystelsesparken med de ansøgte udvidelser/ændringer samlet set vil kunne overholde støjgrænseværdierne.

Det vurderes, at der derudover ikke er behov for at fastsætte vilkår til indretning og drift i nærværende godkendelse.

7 FORURENING OG FORURENINGSBEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

7.1 LUFTFORURENING

Der etableres ikke stationære procesluftafkast. Der forekommer ikke diffuse emissioner, lugt eller støv i tilknytning til de nye aktiviteter "U28 - Heege Tower", "U29 - Loopster Ride", "K46 - Legeplads" eller fra de tre faskiner.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Aktiviteterne giver ikke anledning til lugt, støv eller luftforurening. Der stilles ingen vilkår til luft i godkendelsen.

7.2 SPILDEVAND

I forbindelse med de nye aktiviteter etableres befæstede og/eller overdækkede arealer på samlet cirka 550 m². Befæstelsen vil bestå af enten fast belægning i form stenbelægning eller af faldgummi. Cirka 10 m² består af bebyggelse.

Overfladevand fra tagoverflader og belægninger vil enten løbe via belægning i terræn, over kanten af arealet og direkte på ubefæstet terræn eller blive opsamlet i betonrender og afledt til tre beplantede faskiner, hvorfra der sker udsivning til råjord.

Gæster henvises til at benytte de eksisterende sanitære faciliteter i den eksisterende del af parken.

Virksomheden har ansøgt om nedsivningstilladelse for tag- og overfladevand fra de nye befæstede og overdækkede arealer.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

De ansøgte aktiviteter medfører ikke direkte udledning af spildevand til vandløb, søer eller havet. Der fastsættes derfor ikke vilkår til spildevand i godkendelsen.

Virksomheden har søgt nedsivningstilladelse. Tag- og overfladevand reguleres af ansøgte nedsivningstilladelse.

7.3 STØJ

Virksomhedens listepunkt J 204 er markeret med * i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 2.

Der er til ansøgningsmaterialet vedlagt beregning af det samlede støjniveau i de mest støjbelastede punkter i naboområderne udført som "Miljømåling – ekstern støj" efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger om støj. Støjberegningen er udført af Rambøll og dateret den 24. april 2025.

Beregningerne i støjrapport tager udgangspunkt i beregningsmodellen fra seneste støjkortlægning af forlystelsesparken ved undersøgelse og redegørelse fortaget af Sweco Danmark A/S i notatet N5.047.22 dateret 08-09-2022. Heri er der redegjort for støjmålinger af den seneste nye aktivitet, Beat the Storm, og dens støjbidrag i omgivelserne i forbindelse med ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse for aktiviteten.

Beregning og vurdering af støjforhold i ny rapport tager udgangspunkt i den seneste støjmodel fra 2022, som er opdateret og tilpasset efter de planlagte og forventede forhold for forlystelsesparken.

Støjen er beregnet i de tidligere udvalgte referencepunkter ved boliger østsydøst for forlystelsesparken, idet der er tilføjet et yderligere referencepunkt til en tidligere udvalgt bolig, referencepunkt R4, samt et referencepunkt for en bolig syd for forlystelsesparken. Herudover er tidligere referencepunkter for Nordals Ferieresort inkluderet.

Støjberegningerne viser, at virksomheden med de ansøgte udvidelser/ændringer under visse forudsætninger opfylder de fastlagte støjgrænseværdier i alle referencepunkter.

Der er i forbindelse med rapporten udført følgende ændringer:

- Tilføjelse af støjklinder for:
 - "U28 - Heege Tower",
 - "U29 - Loopster Ride",
 - "K46 - Legeplads",
 - udvidelse af publikumsstøj på veje og stier.
- Fjernet støjklinder tilknyttet "U21 - Clausens Ur".
- Ændret kildestyrke for støjklinden "K44 - Science Show højttaler".

Parkens øvrige forhold, herunder støjklinder, er uændrede.

I rapporten fremgår det, at driften er ens for alle dage og tidspunkter på nær for støjklinden "K44-Science Show højttaler", som kun foregår i dagsperioden samt til- og frakørsel til forlystelsesparken. Det dokumenteres, at begrænsninger af den eksisterende støjklinden "K44 - Science Show højttaler", der er særligt betydende for støjbelastningen i referencepunkterne mod østsydøst og syd, dels ved begrænsning/plombering til en kildestyrke på 105 dB(A), dels ved begrænsning af driftstid til at måtte anvendes til maksimalt 2 daglige shows i dagsperioden kl.10.00 -18.00 med en varighed af 25 minutter per show, vil være tilstrækkeligt til, at virksomheden samlet set med de nye aktiviteter kan overholde støjgrænseværdierne.

Det bemærkes desuden, at en tidligere planlagt støjklinden "U21 - Clausens Ur" udgår, idet denne ikke længere ønskes installeret. "U21 - Clausens Ur" er indgået i tidligere støjkortlægning i tilknytning til ansøgning om godkendelse

af aktiviteterne "U21 - Beat the Storm" og forhøjelse af "K48 - Sky Trail", miljøgodkendt 13. december 2021, men alene for at fremtidssikre støjmæssigt "plads" til "U21 - Clausens Ur", uden at der på noget tidspunkt er søgt godkendelse til etablering af "U21 - Clausens Ur".

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Der er tale om en udvidelse af aktiviteterne i den eksisterende forlystelsespark. Det væsentligste miljøforhold forbundet med oplevelsesparken er støj. Udvidelsen af parken kan sammen med de eksisterende aktiviteter medføre en forøget støjbelastning af omgivelserne.

Der er indsendt en støjberegning sammen med ansøgningsmaterialet, der dokumenterer, hvilken betydning de ansøgte ændringer og udvidelser har for parkens samlede støjbidrag.

Ved udvidelse af eksisterende virksomheder accepteres ikke overskridelser af gældende grænseværdier, ej heller ikke-signifikante overskridelser. Dette betyder, at virksomheden ikke kan benytte sig af den udvidede usikkerhed på beregningerne.

Støjberegningen viser, at det er muligt at overholde støjgrænserne for den samlede forlystelsespark inklusive de nye/ændrede aktiviteter uden brug af den udvidede usikkerhed.

Parken skal overholde de støjgrænseværdier, som er meddelt i afgørelsen af 20. juni 2007.

Indretnings- og driftsmæssige forudsætninger for overholdelse af støjgrænseværdier vilkårsættes som "produktionsloft" under indretning og drift.

Sønderborg Kommune vurderer, at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår til støj i nærværende godkendelse.

7.4 AFFALD

Der vil kunne opstå almindeligt husholdningsaffald (dagrenovation) fra gæsterne. Affaldet vil blive håndteret via den eksisterende forlystelsespark, og i overensstemmelse med de kommunale og nationale affaldsregler. Der forventes ikke genereret farligt affald fra de ansøgte aktiviteter.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Generelt gælder, at genanvendeligt affald skal håndteres efter affaldsbekendtgørelsens bestemmelser og at ikke-genanvendeligt affald skal håndteres efter kommunens regulativ for erhvervsaffald.

Der stilles ikke vilkår til affald i nærværende godkendelse.

7.5 BESKYTTELSE AF JORD, GRUNDVAND OG OVERFLADEVAND

Der håndteres, transporteres eller oplagres ikke forurenende stoffer i tilknytning til de ansøgte aktiviteter.

Der er ingen olietanke tilknyttet udvidelserne/ændringerne.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Det vurderes, at der ikke er fare for jord, grundvand eller overfladevand i forbindelse med driften af de nye aktiviteter. Der er ikke behov for at fastsætte vilkår til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand.

8 VIRKSOMHEDENS FORSLAG TIL VILKÅR OG EGENKONTROL

Virksomheden har ikke fremsat forslag til egenkontrollvilkår.

Virksomheden har ikke et miljøledelsessystem.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Der stilles ingen nye vilkår til egenkontrol.

9 OPLYSNINGER OM DRIFTSFORSTYRRELSER OG UHELD

Virksomheden oplyser, at der ikke vil være driftsforstyrrelser eller uheld, som vil medføre væsentlig forøget forurening.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Sønderborg Kommune vurderer, at de nye/ændrede aktiviteter er ukomplicerede, og at driftsforstyrrelser og uheld ikke vil føre til væsentlig forurening. Der stilles derfor ikke vilkår hertil.

10 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK

Ansøgningen vedrører en bilag 2 listevirksomhed, der ikke er omfattet af bilaget til standardvilkårsbekendtgørelsen.

Jævnfør godkendelsesbekendtgørelsens § 19 skal der derfor ved vurderingen af, om virksomheden har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af BAT, og, idet der tages hensyn til den teknologiske udvikling, sikres, at virksomheden indrettes og drives på en sådan måde, at;

- 1) energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- 2) mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet i det omfang, det er muligt,
- 3) produktionsprocesserne er optimeret i det omfang, det er muligt,
- 4) affaldshierarkiet, jf. § 6 b i miljøbeskyttelsesloven, iagttages,
- 5) der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- 6) der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

I forbindelse med godkendelse af bilag 2 virksomhed skal godkendelsesbekendtgørelsens bilag 6 lægges til grund ved vurderingen. Kriterierne i bilag 6 er som følgende:

- 1) Anvendelse af teknologi, der resulterer i mindst muligt affald.
- 2) Anvendelse af mindre farlige stoffer.
- 3) Fremme af teknikker til nyttiggørelse og genanvendelse af stoffer, der produceres og forbruges i processen, og i relevant omfang affald.
- 4) De pågældende relevante emissioners art, virkninger og omfang.
- 5) Forbruget og arten af råstoffer, herunder vand, der forbruges i processen, og energieffektiviteten.
- 6) Behovet for at forhindre eller begrænse emissionernes samlede risiko for påvirkning af miljøet til et minimum.
- 7) Behovet for at forhindre uheld og begrænse følgerne heraf for miljøet.

Jf. "BAT-eksempler og tjeklister på tværs af brancher" Orientering fra Miljøstyrelsen nr. 4, 2014 er følgende miljøforhold typisk relevante for en virksomhed omfattet af listepunkt J 204:

Overfladevand - befæstede arealer

Helt grundlæggende er det BAT at undgå eller minimere dannelsen af overfladevand ved ikke at anlægge større befæstede arealer end højst nødvendigt. Endvidere er det BAT at etablere alternativer eller supplement til tilslutning til spildevandsforsyningsselskabets spildevandsanlæg. Klimaændringerne og de øgede nedbørsmængder gør det attraktivt at håndtere regnvand, der hvor det falder, så det ikke belaster spildevandsforsyningsselskabets afløbssystem. Det er BAT at håndtere regnvand så tæt på kilden som muligt. Dette kaldes LAR – Lokal Afledning af Regnvand.

I forbindelse med ændring og udvidelse af parkens aktiviteter vil der i tilknytning til det nye projekt blive etableret nye cirka 550 m² overdækkede arealer samt arealer med fast belægning bestående af enten faldgummi eller stenbelægning.

Regn- og overfladevand fra de overdækkede og befæstede arealer skal tilbageholdes i 3 beplantede faskiner eller nedsives diffus på terræn. Overfladevandet bortledes fra faskinerne via nedsivning til den underliggende råjord og/eller via fordampning fra træernes kroner.

Tag- og overfladevand fra arealet med faldgummi ved "U29 - Loopster Ride" føres til de beplantede faskiner, der opbygges eventuelt med et specialiseret substrat, der kan filtrere og oprense eventuelt belastet vand fra eventuel udvaskning fra faldgummiet.

Støj – aktiviteter placering på matriklen

Helt grundlæggende er det BAT at overveje lokaliteten for virksomheden og dernæst at søge at undgå eller reducere aktiviteter og udstyr, der støjer, ved at optimere processer og derved reducere behov for eksempelvis udsugning, køling og transport. Det er desuden BAT at vælge udstyr og fastlægge og planlægge nødvendige aktiviteter, så de støjer så lidt som muligt.

Det er også BAT på forhånd at tage hensyn til potentielle eksterne støjkilder og deres placering i forhold til omgivelserne, når indretningen af en virksomhed planlægges. Indretning kan derved besluttes under hensyntagen til forebyggelse af støj mod naboer og omgivelser. Ud over placering ligger forebyggelse af generende støj fra faste installationer naturligvis også i at vælge teknologier og systemer, der har taget højde for støjforebyggelse.

Informationer om støjforebyggelse via selve teknologien skal søges hos producenter, leverandører og installatører, ofte i et samspil af disse.

Der er udført akkrediteret støjdokumentation i forbindelse med de søgte aktiviteter. Støjdokumentationen viser, at ved en begrænsning af en eksisterende aktivitet, vil de ansøgte nye aktiviteter i kumulation med eksisterende forhold samlet kunne overholde støjgrænseværdierne.

Generelt – krav til leverandører og projekterende

Det vil ofte være rationelt at stille specifikke BAT relaterede krav vedrørende potentielle miljøpåvirkninger til leverandører og projekterende, når der skal gennemføres ændringer på virksomheden, så en ændring kan gennemføres uden øgede påvirkninger af miljøet – og i visse tilfælde med formindskede miljøpåvirkninger. Stilles der spørgsmål og krav til forebyggelse og minimering af miljøpåvirkninger direkte til leverandører og projekterende, vil svar og resultater af denne dialog senere kunne udgøre en væsentlig del af virksomhedens redegørelse for BAT, som myndighederne kræver i forbindelse med miljøgodkendelser. Har virksomheden stillet krav til forebyggelse og minimering af specifikke miljøpåvirkninger, eller er der fra leverandører og projekterende lovet specifikke niveauer for eksempelvis emissioner til luft, affald eller andet, er det vigtigt som virksomhed og bygherre at stille krav om verifikation og dokumentation af niveauer af miljøpåvirkningerne som en del af leverancen.

De nye aktiviteter medfører ikke affald i væsentligt omfang. UNIVERSE SCIENCE PARK sorterer affald med henblik på at minimere mængden af affald til forbrænding.

Der er ingen emissioner til luften fra de ansøgte aktiviteter.

Ud over støj er der ingen væsentlige emissioner fra virksomheden, og der er ikke driftsforstyrrelser eller uheld, som kan medføre væsentlig øget forurening.

SØNDERBORG KOMMUNES VURDERING

Virksomheden er ikke omfattet af bilag 1 i godkendelsesbekendtgørelsen og der er ikke nogen vedtagne BAT konklusioner eller BAT referencedokumenter, der er relevante for aktiviteten.

Godkendelsesmyndigheden skal lægge kriterierne i godkendelsesbekendtgørelsens bilag 6 til grund i forbindelse med godkendelse af bilag 2 virksomheder, som ikke er omfattet af standardvilkår.

Til brug for myndighedernes og virksomhedernes vurdering af BAT for godkendelsespligtige virksomheder har Miljøstyrelsen udarbejdet referencelister for hver enkelt branche omfattet af listen over godkendelsespligtige virksomheder, bilag 1 og bilag 2, i godkendelsesbekendtgørelsen.

For listepunkt J 204 er følgende angivet:

Retningslinjer: Miljøstyrelsens vejledning nr. 7 fra 2006 om støj fra forlystelsesparker.

Referencer til RT: Ingen referencer.

Anden litteratur: Ingen.

Parken har i forbindelse med ansøgningen taget udgangspunkt i "BAT-eksempler og tjeklister på tværs af brancher" Orientering fra Miljøstyrelsen

nr. 4 fra 2014, og redegjort for de miljøforhold, som typisk er relevante for en virksomhed omfattet af listepunkt J 204.

På baggrund af parkens oplysninger om overfladevand, støjkilders placering i parken og emissioner fra de ansøgte aktiviteter, vurderes det ansøgte som helhed at svare til BAT på området.

Sønderborg Kommune vurderer på baggrund af virksomhedens oplysninger, at udvidelsen sker i henhold til bedst tilgængelige teknik. Sønderborg Kommune vurderer derfor, at der ikke er behov for at stille vilkår om BAT i dette tillæg.

11 OPHØR AF VIRKSOMHEDEN

Ifølge § 21 i godkendelsesbekendtgørelsen skal der for bilag 1-virksomhed fastsættes vilkår, der sikrer, at der ved ophør af driften træffes nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og at stedet bringes tilbage til tilfredsstillende tilstand.HAn

For bilag 2-virksomhed gælder alene, at der skal fastsættes vilkår om, at virksomheden ved ophør af driften skal meddele dette til tilsynsmyndigheden.

Der er ingen aktiviteter forbundet med udvidelsen, som vurderes at kunne give anledning til forurening ved ophør af virksomheden.

I miljøgodkendelsen fra 2006 er der i vilkår 5.1 fastsat krav om, at hvis driften af parken ophører, skal virksomheden for egen regning rydde og reetablere arealet efter anvisning af tilsynsmyndigheden. Udvidelsen af parken med de nye aktiviteter er omfattet af dette vilkår. Der fastsættes derfor ikke yderligere vilkår til ophør af driften.

12 HØRINGER OG INDSIGELSER

Et udkast til godkendelsen har været i høring hos UNIVERSE SCIENCE PARK.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at være til ugunst for eksterne parter, herunder de nærmeste naboer. Dette begrundes i, at støj fra de ansøgte aktiviteter er begrænset og den er afgrænset til selve projektområdet. Aktiviteterne placeres med en god afstand til de nærmeste naboer, hvor støjpåvirkningen vurderes ikke at ville have en væsentlig betydning. Afgørelsen er derfor kun sendt i formel høring ved Fonden Universe Science Park.

Virksomheden havde ingen bemærkninger til afgørelsen.

13 SAGENS AKTER OG REFERENCER

Sagens akter fremgår af Bilag 10.

Referencer fremgår af Bilag 11.

14 KONKLUSION

Sønderborg Kommune vurderer, at virksomheden med de ansøgte udvidelser/ændringer kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

En kopi af godkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på virksomheden for de personer, der har ansvaret for virksomhedens indretning og drift.

ANDEN LOVGIVNING

Godkendelsen omfatter udelukkende forholdet til miljølovgivningen. Andre godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning – eksempelvis byggeloven og planloven - skal søges separat.

ÆNDRING AF VIRKSOMHED

Hvis virksomheden udvides eller ændres bygningsmæssigt eller driftsmæssigt, så det betyder større eller anden forurening, skal dette godkendes af Sønderborg Kommune, før udvidelsen eller ændringen sker jf. miljøbeskyttelseslovens § 33, stk. 1.

BORTFALD AF GODKENDELSE

Tillægget til godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 9. maj 2027. Hvis afgørelsen påklages, bortfalder tillægsgodkendelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter, at klagemyndigheden har truffet en afgørelse.

Afgørelse og vilkår for etablering og drift

Afgørelse om tillæg til miljøgodkendelse

Sønderborg Kommune meddeler den 9. maj 2025 tillæg til miljøgodkendelse til udvidelser/ændringer af UNIVERSE SCIENCE PARK.

Dette tillæg meddeles efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, § 33.

Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tillægsgodkendelsen eller helt at ophæve den. Hvis tillægsgodkendelsen udnyttes inden klagefristen udløb – og inden en eventuel klage er afgjort af klagemyndigheden – er det på virksomhedens ansvar.

Vilkårene er fastsat på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet samt vurdering og begrundelser.

Begrundelse og vurdering for de enkelte vilkår fremgår af vurderingsafsnittet.

Afgørelse meddeles på følgende vilkår:

1. INDRETNING OG DRIFT

- 1.1. Højtaleranlægget ved den eksisterende aktivitet "K44 - Science Show" skal begrænses/plomberes til en kildestyrke (lydeffektniveau L_w) på 105 dB(A). Begrænsning/plombering skal foretages af [et godkendt laboratorium](#). Dokumentation for begrænsning/plombering af højtaleranlægget kan udformes som et støjnotat og skal sendes til Sønderborg Kommune senest 3 måneder efter, at godkendelsen er meddelt.
- 1.2. Højtaleranlægget ved den eksisterende aktivitet "K44 - Science Show" må maksimalt anvendes til 2 daglige shows med en varighed af 25 minutter per show. Højtaleranlægget kan udelukkende benyttes i dagperioden kl. 10.00 – 18.00.

Klagevejledning

Denne godkendelse er meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5.

Godkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet efter reglerne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 11. Klagen skal være indtastet i klageportalen inden klagefristens udløb den 6. juni 2025.

Følgende er klageberettigede:

- UNIVERSE SCIENCE PARK, Mads Patent Vej 1, 6430 Nordborg
- Enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen (Styrelsen for Patientsikkerhed)
- Klageberettigede interesseorganisationer

En kopi af denne tillægsgodkendelse er sendt til:

Organisation	E-mail
Styrelsen for Patientsikkerhed	trvest@stps.dk
Danmarks Naturfredningsforening lokal afd.	dnsoenderborg-sager@dn.dk
Friluftsrådet	soenderborg@friluftsradet.dk
Dansk Ornitologisk Forening	Soenderborg@dof.dk ; natur@dof.dk
Danmarks Naturfredningsforening	dn@dn.dk

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder via <https://kpo.naevneneshus.dk>. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr som fremgår af www.naevneneshus.dk. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Gebyret bliver tilbagebetalt hvis:

- klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

- klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Gebyret bliver dog ikke tilbagebetalt, hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse, som følge af den tid, der er medgået til klagenævnets sagsbehandlingstid.

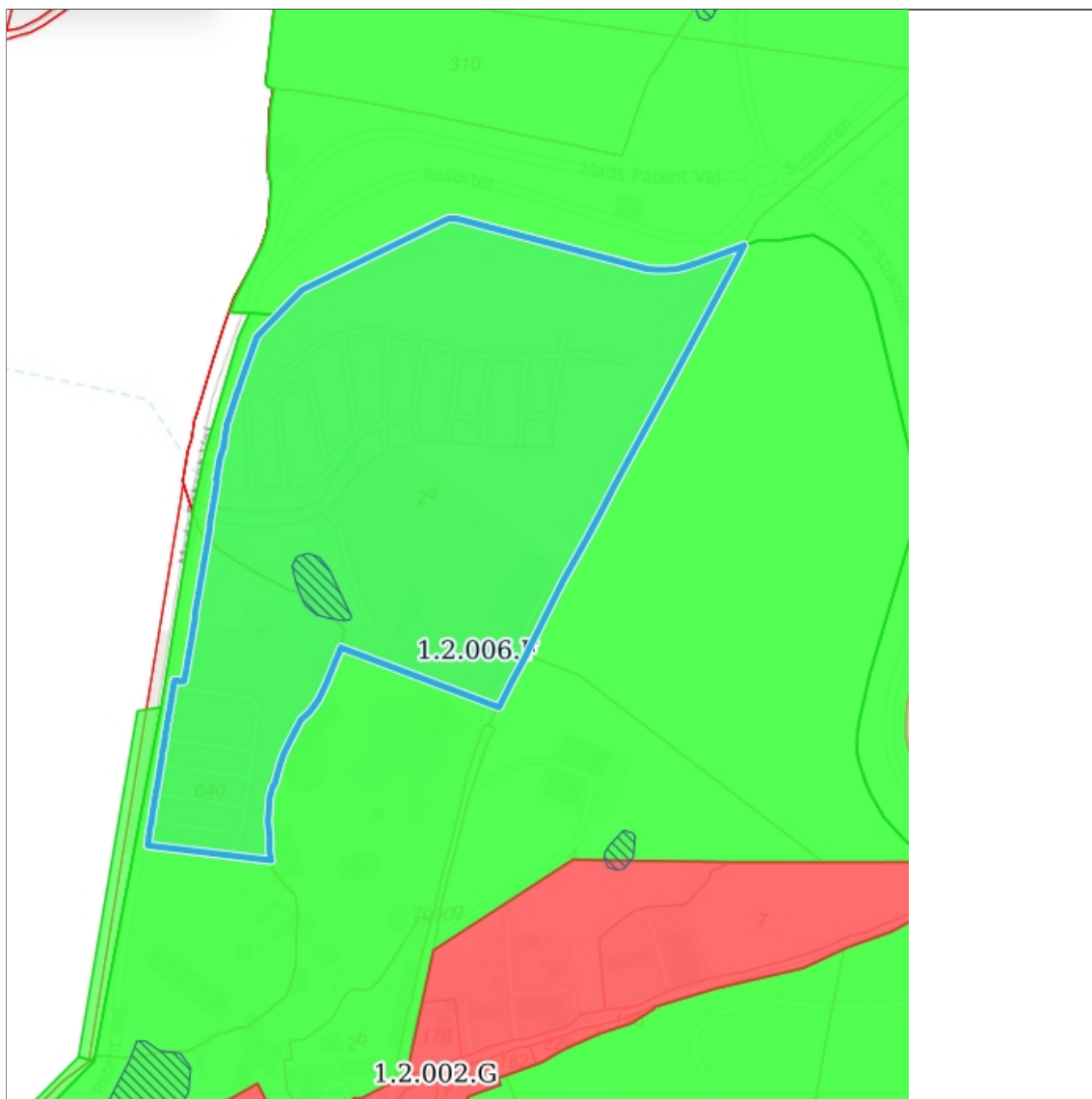
CIVILT SØGSMÅL

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge miljøbeskyttelseslovens § 101 stk. 1, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

BILAG 1 - BELIGGENHED

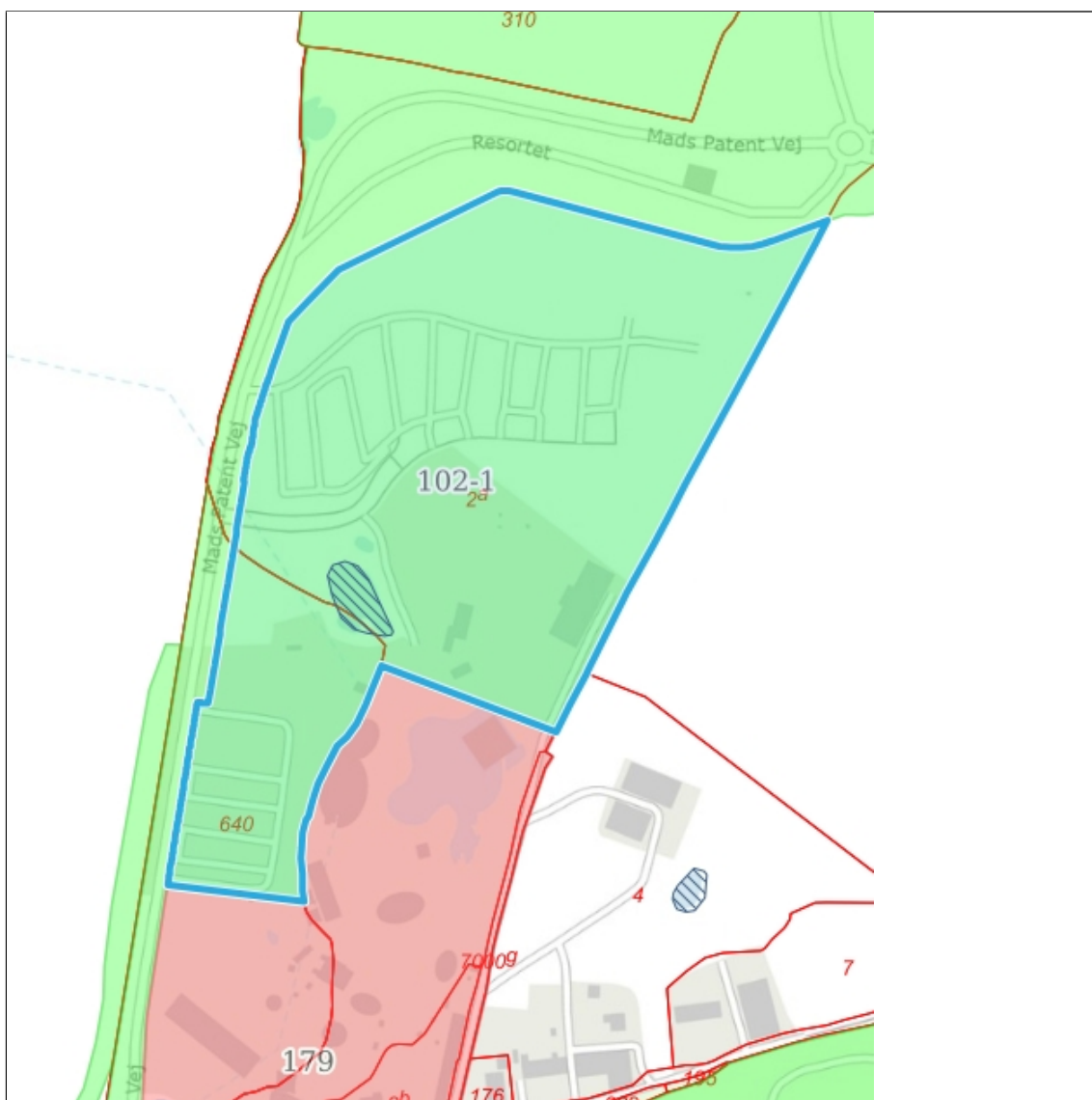

BILAG 2 - PLANMÆSSIGE FORHOLD

SIGNATURFORKLARING

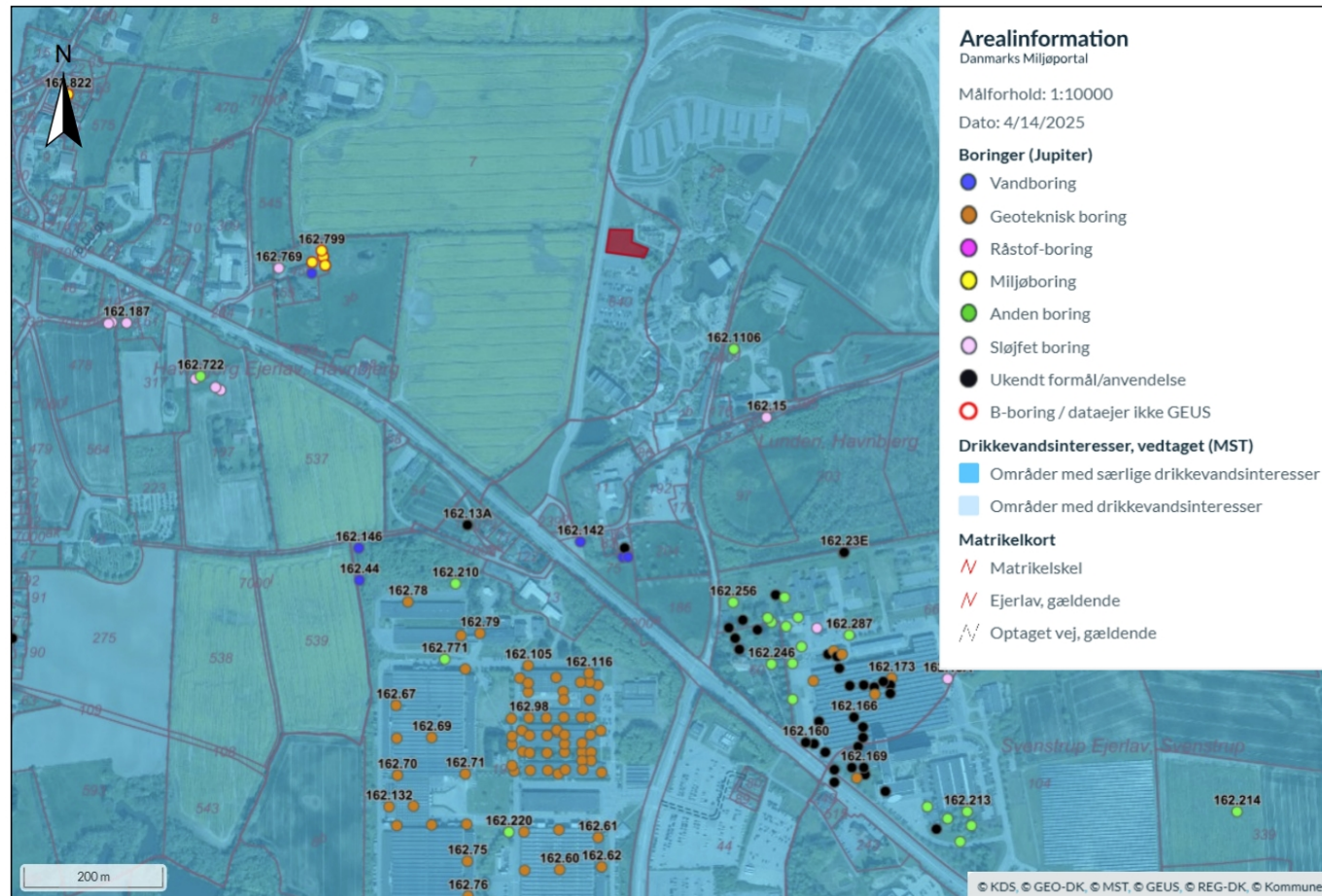
KOMMUNEPLANRAMME – VEDTAGET	
	Boligområde
	Blandet bolig og erhverv
	Erhvervsområde
	Område til butiksformål
	Rekreation / fritidsformål
	Sommerhusområde
	Offentlige formål
	Tekniske anlæg
	Landområde
	Andet

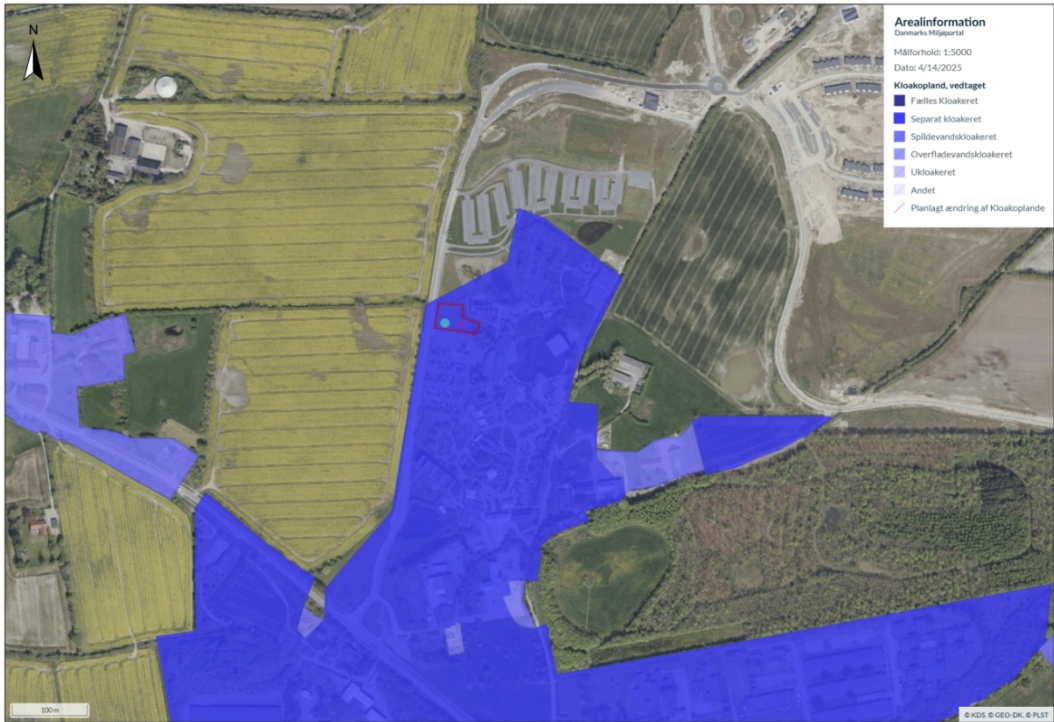
SIGNATURFORKLARING

LOKALPLAN - VEDTAGET	
	Boligområde
	Blandet bolig og erhverv
	Erhvervsområde
	Område til butiksformål
	Recreation / fritidsformål
	Sommerhusområde
	Offentlige formål
	Tekniske anlæg
	Landområde
	Andet

BILAG 3 - GRUNDVAND

BILAG 4 – SPILDEVAND - KLOAKERING

SIGNATURFORKLARING

KLOAKERING STATUS			
	Separatkloak		
	Fælleskloak		
	Spildevandskloak		
KLOAKERING PLANLAGT			
	Separatkloak		
	Fælleskloak		
	Spildevandskloak		
UDLØB		UDLØB	
			Udløb fra separatkloak
			Overløb fra fælleskloak

BILAG 5 - BESKYTTET NATUR

FLENSBORG FJORD, BREDGRUND OG FARVANDET OMKRING ALS

Nærmeste marine Natura 2000-område er EF-habitatområde 197 Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als, som ligger 3 km øst for projektområdet. Udpegningsgrundlaget er naturtyperne: Sandbanke (1110), Rev (1170) og Bugt (1160) samt arter: Marsvin (1351). Området er også et fuglebeskyttelsesområde (F64), hvor udpegningsgrundlaget er: Edderfugl (T).

De væsentligste trusler mod områdets naturværdier er:

Flensborg Fjord, Bredgrund og farvandet omkring Als Natura 2000-område nr. 197	Trusler mod områdets naturværdier
Fuglebeskyttelsesområde F64 Habitatområde H173	Vandkvaliteten trues af udledninger af næringssalte. Forstyrrelser fra bl.a. fiskeri og lystsejlad. Fiskeri med bundslæbende redskaber. Fiskeri med ikke bundslæbende redskaber. Garnfiskeri og fiskeri med bundgarn (andre redskaber). Pelagisk trawl og notfiskeri.

LILLESKOV OG TROLDMOSE

Nærmeste terrestriske Natura 2000-område er EF-habitatområde 104 Lilleskov og Troldmose (terrestrisk), som ligger 3,5 km sydøst for projektområdet. Udpegningsgrundlaget er naturtyperne: Strandvold med enårlige planter (1210), Strandvold med flerårige planter (1220), Strandeng (1330), Næringsrige sø (3150), Riggær (7230), Bøg på mor med kristtorn (9120), Bøg på muld (9130), Ege-blandskov (9160) og Elle - og askeskov (91E0), samt arter: Skæv vindelsnegl (1014) og Stor vandsalamander (1166).

De væsentligste trusler mod områdets naturværdier er:

Lilleskov og Troldmose Natura 2000-område nr. 104	Trusler mod områdets naturværdier
Habitatområde H189	Direkte påvirkning fra landbrugsdrift. Tilgroning af lysåbne naturtyper med høje græsser og urter Afvanding

	Uhensigtsmæssig hydrologi. Forekomst af Invasive arter. Manglende drift af lysåbne naturtyper.
--	--

BILAG IV-ARTER

I de tilstødende natur og landbrugsarealer omkring industriområdet er der registreret følgende bilag IV-arter:

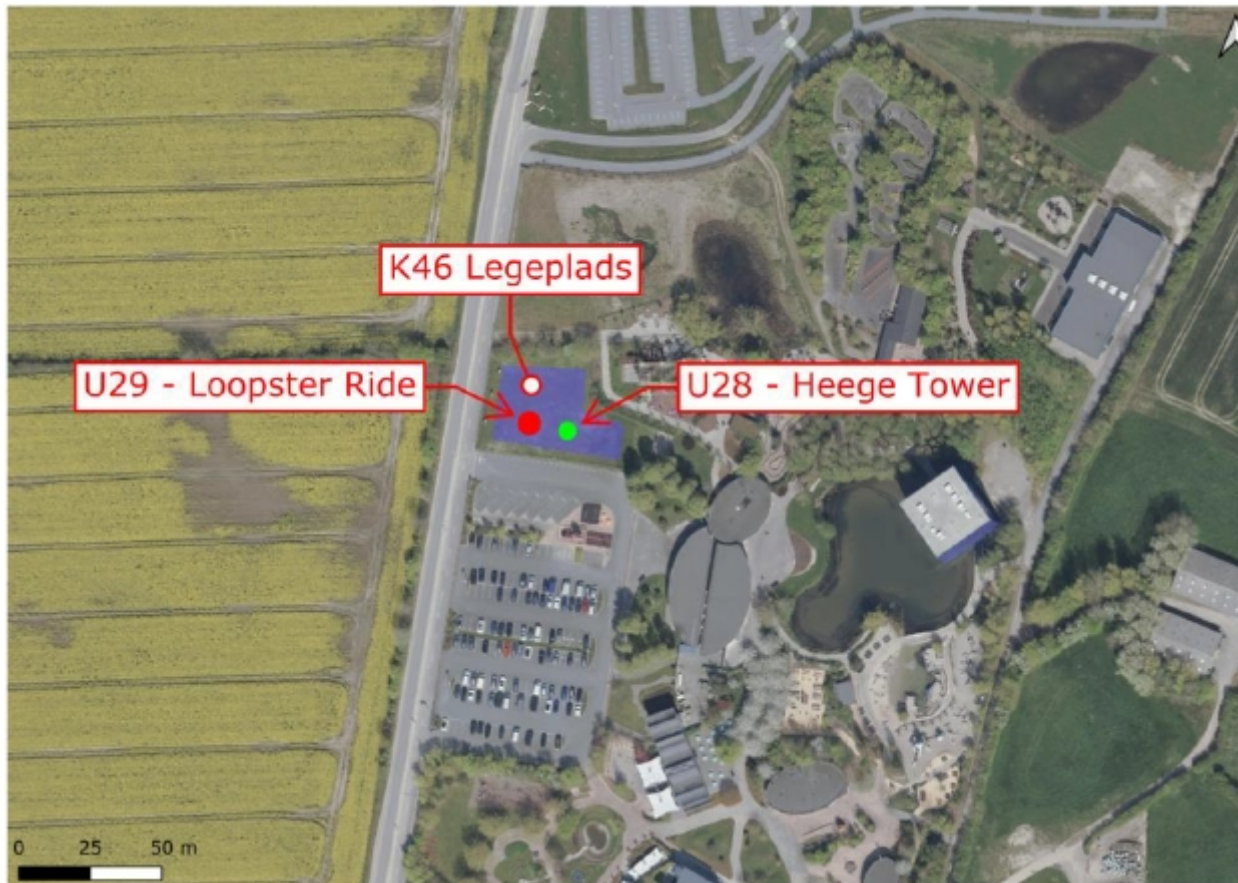
- sydflagermus
- brun flagermus
- dværgflagermus
- løvfrø
- spidssnudet frø
- markfirben
- stor vandsalamander

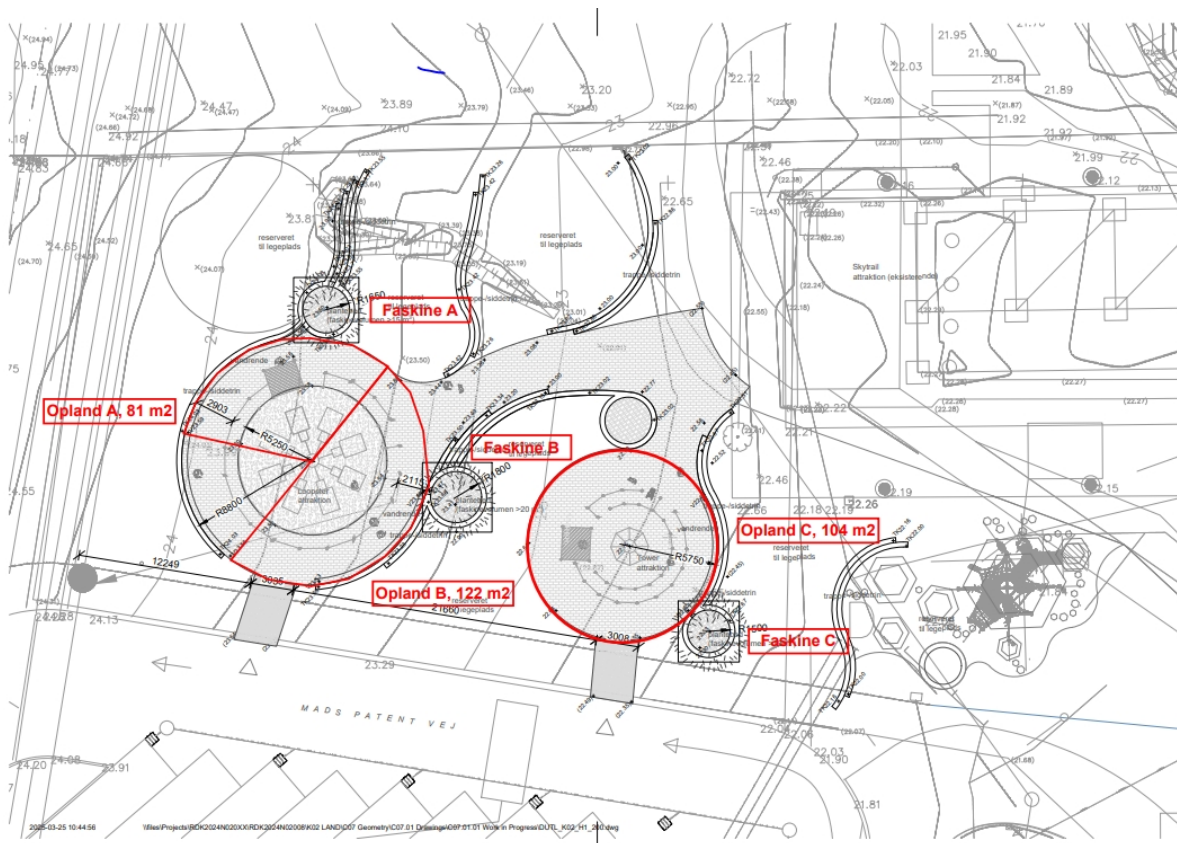
De væsentligste trusler mod arterne er:

Art	Trusler
Brun flagermus	- Naturlig fjende er ugle.
Dværgflagermus	- Naturlige fjender som ugle, husmår og skovmår - Mangel på hule træer - At de ikke kan etablere dagrastepladser i bygninger nær skov - At deres vinterkvarterer ødelægges eller forringes
Løvfrø	- Naturlige fjender som f.eks. mosesnegle, vårflyelarver og haletudser af især butsnudet frø, der æder løvfrøens æg. Haletudserne ædes især af larver af stor vandkalv, men også stor vandsalamander, hundestejler og andre fisk samt ænder æder dem. Voksne løvfrøer er bedre beskyttet grundet deres camouflager men ædes dog af bl.a. af fasaner og tamhøns. Snog ses dog som den værste fjende. - Homogent landskab - Vedligeholdelse af grøftekanter med slagleklipper - Skyggende plantning omkring vandhullet er derimod til stor skade. Især store pile og asketræer bør undgås, idet deres store bladnedfald om efteråret skader vandkvaliteten. - Ændringer af kreaturholdet idet de bedste ynglevandhuller typisk er lavvandede vandhuller på enge og i græsningsfolde, hvor bredvegetationen er hold nede ved græsning, og således sikret en solbeskinnet lavvandszone langs bredden

Markfirben	- Tilgroning af deres levesteder, idet de nedgravede æg dels skal have en vis fugtighed men også den rette mængde varme fra solen - Naturlige fjender som f.eks. huskatte, grævling, glatsnog og en lang række af fugle, særligt fasaner og hejrer - Rydning af træ- og buskvækst - Rydning af markhegn og stengærder ryddes - Overgødskning af overdrev, markhegn og græsrabatter - Fjernelse af små græsstriber ud til skovveje bibeholdes.
Spidsnudet frø	- De naturlige fjender er fladorme, mosesnegle, vårflyelarver, flodkrebs, hundestejler og større fisk, samt ænder, vandsalamander, rørhøns og hejrer. De små larver ædes af vandinsekter, så som skorpionstæger, voksne rygsvømmere, guldsmedelarver og larver af stor vandkalv. Store haletudser ædes af stor vandkalv, fisk af forskellig art, stor vandsalamander, snog og forskellige fuglearter såsom ænder og hejre. Også en lang række af dyr æder de voksne frøer, herunder bl.a. gedder, grønne frøer, snog, hugorm, ænder, stork, mink, krage med flere. - Tørlægning af vandhuller, udsætning af fisk, men også grundvandssænkninger og opdyrkning af frøens levesteder - Forurening af vandhuller i forbindelse med gødskning og kalkning af marker - Afvanding af større næringsrige moser har især forårsaget tilbagegang af formen nigromaculata
Stor vandsalamander	- Naturlige fjender er fisk, spidsmus, snog og store løbebiller - Forurening (overgødskning) af vandet - Udsætning af fisk og ænder - Overskygning af vandet
Sydflagermus	- Nat- og slørugler

BILAG 6 - INDRETNING OG DRIFT

DUTL_K02_H1_200

Note:

Skejlørb kun vejledende.

Mål er angivet i mm. Koter i m.

Signaturforklaring

- Herregårdsten 14x21x5 cm, grå, halvforband
- Stigrus
- Plantebed og faskine, 80 cm FLL substrat type 1 og 40 cm pimpsten/ærtesten i bunden
- Faldgummi (Ikke en del af anlægssentreprisen)

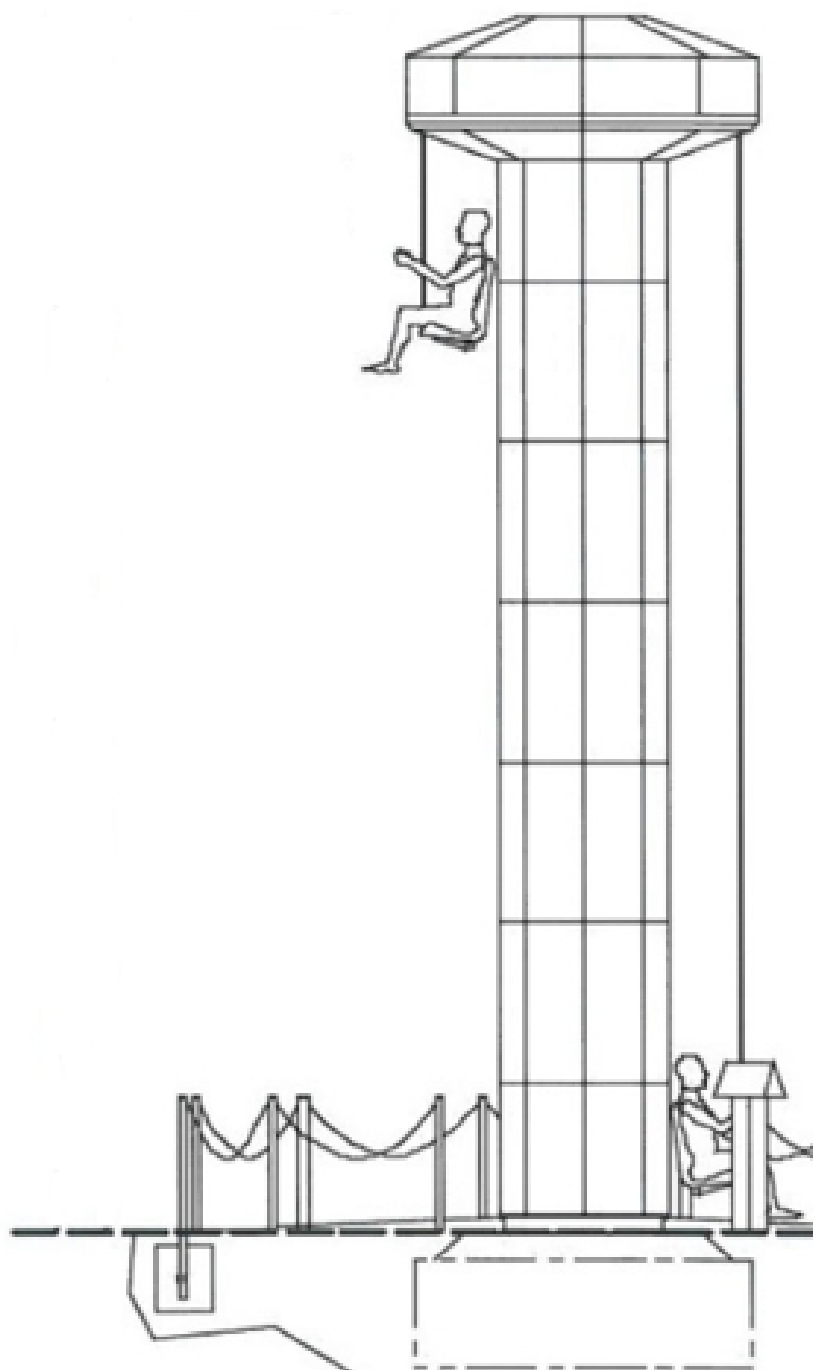
- Projekteret kote
- Eksisterende kote (ved tilslutning)
- Kote i vandrenden
- Topkote betonkant (ikke en del af anlægssentreprisen)

Rev.	Dato	Konst.	Tegn.	Kontrol.	Godk.
	2025-03-07	ALPNN	ALPNN	ATTL	BRIN
Projekt: 1100080564 Mai 1:200 Danfoss Universe Attraktionerne Tower og Loopster Udbudsprojekt Kote- og belægningsplan					
					Tegning nr. Rev. DUTL_K02_H1_200

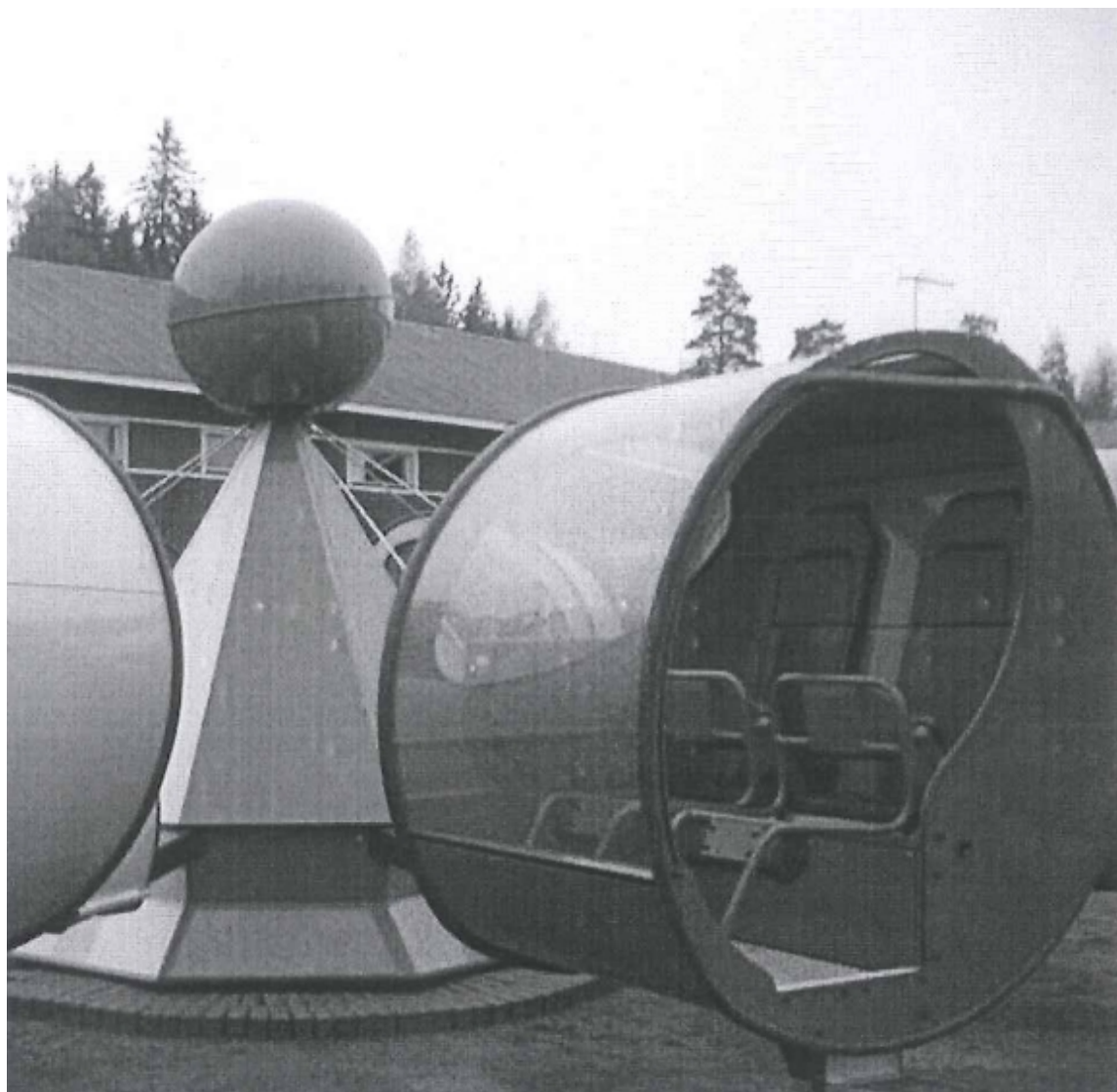
Lyshot AM 6
 DK-7100 Vejle
 TE +45 51 51 61 00
 Fax +45 51 51 10 01
 www.ramboll.dk

ALPNN

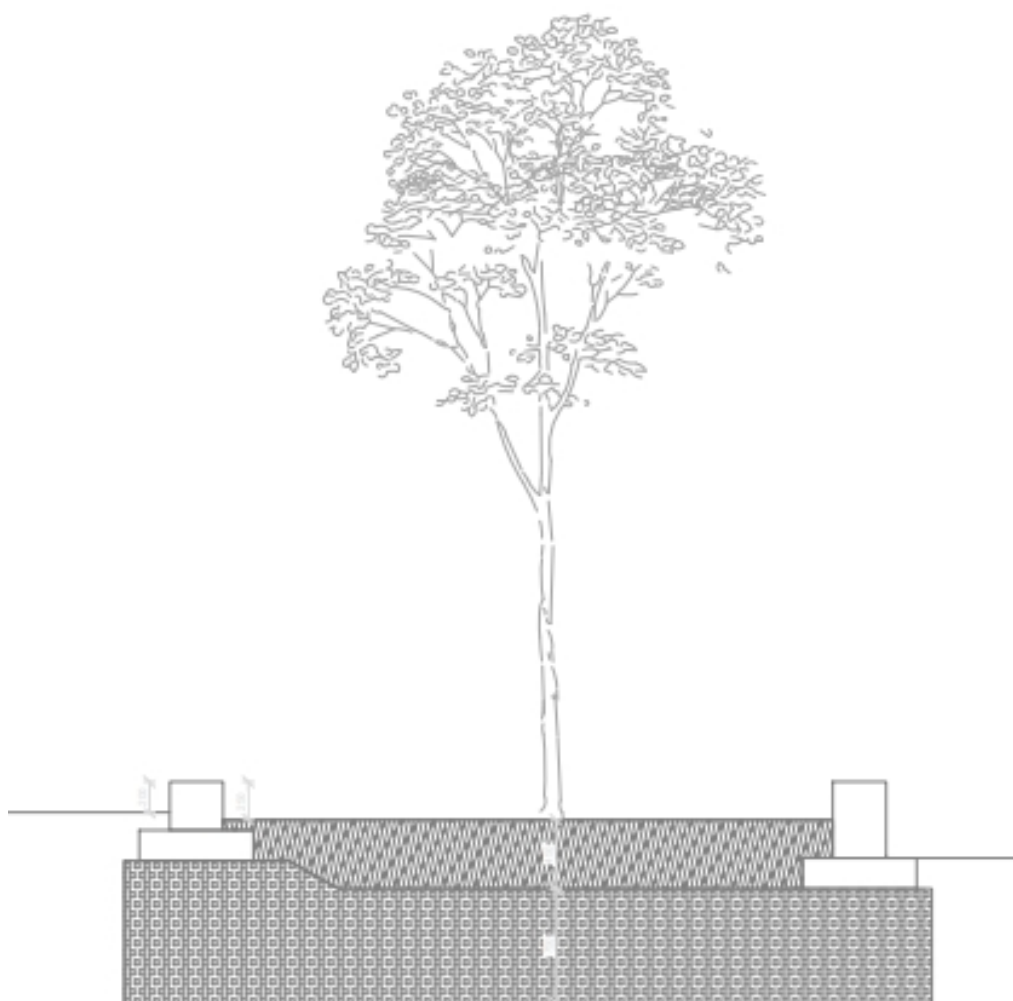
BILAG 7 - INDRETNING OG DRIFT - "U28 - HEEGE TOWER"

BILAG 8 - INDRETNING OG DRIFT - "U29 - LOOPSTER RIDE"

BILAG 9 - INDRETNING OG DRIFT – BEPLANTEDE FASKINER

BILAG 10 - LISTE OVER SAGENS AKTER

Dokument	Dato	Sags nr.	Dok nr.
PLANGRUNDLAG			
Ansøgning om dispensation fra lokalplan	30. januar 2025	25/2250	1
Meddelt dispensation fra lokalplan	27. marts 2025	25/2250	2
MILJØVURDERINGSLOVEN			
Screeningsansøgning efter miljøvurderingsloven	4. marts 2025	25/5052	1
Meddelt screeningsafgørelse	5. maj 2025	25/5052	17+18
MILJØGODKENDELSE + TILLADELSE EFTER MBL § 33, stk. 2			
Ansøgning om miljøgodkendelse samt om tilladelse efter lovens § 33, stk. 2 til at påbegynde bygge- og anlægsarbejder før meddelt godkendelse	20. marts 2025	25/5049	3+4
Supplerende oplysninger - støjdokumentation	25. april 2025	25/5049	4+6
Meddelt tilladelse efter lovens § 33, stk. 2	5. maj 2025	25/5049	5
Godkendelse i høring hos virksomhed	8. maj 2025	25/5049	9
Høringssvar	9. maj 2025	25/5049	10
SPILDEVANDSTILLADELSE			
Ansøgning om nedsivningstilladelse	1 april 2025	25/6441	1

BILAG 11 - REFERENCER

Miljøvurderingsloven	Miljø- og Ligestillingsministeriets lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 med senere ændring af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).
Habitatdirektivet	Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 med senere ændringer om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter.
Habitatbekendtgørelsen	Miljø- og Ligestillingsministeriets bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.
Naturbeskyttelsesloven	Miljø- og Ligestillingsministeriets lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 med senere ændring af lov om naturbeskyttelse.
Risikobekendtgørelsen	Miljø- og Ligestillingsministeriets bekendtgørelse nr. 372 af 25. april 2016 om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.
Miljøbeskyttelsesloven	Miljø- og Ligestillingsministeriets lovbekendtgørelse nr. 1093 af 11. oktober 2024 med senere ændringer af lov om miljøbeskyttelse.
Godkendelsesbekendtgørelsen	Miljø- og Ligestillingsministeriets bekendtgørelse nr. 1027 af 2. september 2024 om godkendelse af listevirksomhed.
Bekendtgørelsen om standardvilkår	Miljø- og Ligestillingsministeriets bekendtgørelse nr. 2079 af 15. november 2021 om standardvilkår i godkendelse af listevirksomhed.
BAT-dokumenter	Miljøstyrelsens orientering nr. 2, 2006 om referencer til BAT vurdering ved miljøgodkendelser. BAT-eksempler og tjeklister på tværs af brancher, orientering nr. 4, 2014.
Støjvejledninger	Miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1984 om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 6, 1984 om måling af ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5, 1993 om beregning af ekstern støj fra virksomheder.
Affaldsbekendtgørelsen	Miljø- og Ligestillingsministeriets bekendtgørelse nr. 1749 af 30. december 2024 om affald.
Affaldsregulativ	Regulativ for erhvervsaffald i Sønderborg Kommune 2021.
Jordforureningsloven	Miljø- og Ligestillingsministeriets lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 med senere ændringer af lov om forurennet jord.